

Takový recap toho všeho a výhled do budoucnosti

Nezařazené | 16.1.2018 @ 18.00

Uplynul více než měsíc od posledního příspěvku. O vánočních prázdninách jsme zajeli do Rumunska, což je vždy značně osvěžující a ozdravná věc. Jsem teď totiž jako Jób, sedím v koutku v temném místě, žena mi radí něco ve smyslu Jb 2,9, nebo spíše já to v některých věcech radím jí, nacož mi na „pomoc“ přicházejí přátelé Tafen Nasal, Desloratadine Actavis a Duoresp Spiromax, jejichž nepsaným vedlejším účinkem je bezesporu sociopatie. MUDr. Elíhů mi řekl: „Jseš holt nemocnej, Míšo, musíš se léčit“. Jo... asi jako ve filmu Lék na život.

Sepsal jsem a dnes dále vylepšil jednu delší esej na téma nemanželského sexu, kterou zde publikuji, až se mi ještě trochu rozleží. Je to palčivé téma typu: „chci to napsat pořádně, ale nechci, aby to vypadalo, že někoho k něčemu navádím“. Nyní dále pracuji na „pejpru“, který budu prezentovat na Evangelikálním fóru ve čtvrtek 22. února od 14.30. V harmonogramu má můj příspěvek název *Eschatologie – poučení z reakce na knihu Vytržení*. Prvořadě poučení z ostatních recenzí zdaleka nejlépe vystihuje skupina Kabát v písni Kdo si nechce hubu spálit ... „musí mlčet anebo chválit“. Ještě jsem neviděl, aby tak flagrantní... ehm... nepřesnost byla tak opatrně obcházena. Mé vlastní poučení je ale jiné. Na semináři budu hovořit o souvislosti mezi krvavými měsíci, populárním dispencionalismem a evangelikálním sionismem. Pokusím se dokázat, co je již snad zřejmé, že ke kalkulaci konce světa Miháľa a jeho americké kolegy vede jejich militantní prosemitismus. Dojde proto logicky i na Johna Hageeho jako na Miháľovu předlohu.

Na svůj seminář Vás všechny zvů! Je to čtvrtek 22. února od 14.30 na Evangelikálním fóru v Praze. Podobně jsem Vás zval na své "vyučování Literatury Nového zákona, které se uskuteční na VOŠMT za méně než dva týdny.

V únoru mne dále čeká výlet. Pojedu na konferenci Glopentu o budoucnosti pentekostalismu, která se koná na VU v Amsterdamu 9.-10. února. Právě Vrije Universiteit v Amsterdamu je místem, kam bych se rád přihlásil k doktorskému studiu. Kdo ví, třeba se mi podaří domluvit si schůzku s někým kompetentním, aby mi vysvětlil, jak se přihlašuje a proč mi jejich studijko neodpovídá na e-maily.

Možná si ale nedomluví nic a celou tuto kapitolu ještě trochu odložím, protože v nadcházejícím semestru budu učit 5 předmětů pravidelně a 3 blokově (celkem 5 různých, z toho 1 „pouze“ cosi jako „cvika“). Je to takové sadomaso potěšení jít spát ve 3 ráno, když mám konečně pocit, že jsem jaksi připraven.

Nakolik ale budu mít čas a chuť, rád bych postupoval vstříc doktorské práci v oblasti obecné biblické hermeneutiky z letniční perspektivy. Zatím si k tomuto tématu jen sháním zdroje a promýšlím kontury proposalu, ale dokud nebudu mít školitele, bude to jen honba za ohonem. V neposlední řadě zde figuruje otázka finanční, neboť ačkoli školné na VU není příliš vysoké (asi 1000,- € za rok), pro mne již zas vysoké je, protože na VOŠMT mi po získání požadovaného stupně vzdělání konečně snížili plat, snad abych se naučil i ~~krást~~ „nouzi trpěti“.

Požádal jsem ale komisi u jistého studijního fondu o grant. Při psaní žádosti jsem se musel zamyslet nad specifiky své současné a budoucí služby a nad přínosem studijního projektu pro církve. Upravenou verzi níže zveřejňuji, neboť obsahuje jakési gró mé současné vize života, vesmíru a vůbec, takové obecné směřování do budoucnosti.

Informace o současné a budoucí službě

Má současná služba spočívá především v plném pracovním úvazku na Vyšší odborné škole misijní a teologické. Kromě toho jsem v poslední době několikrát vystoupil jako kazatel v letničních sborech v Rumunsku a jednou také v českém sboru AC, to je však spíše okrajová věc. Do zaměstnání na VOŠMT jsem nastoupil hned po jejím dokončení v roce 2011. Zprvu jsem působil jako pomocná síla v kanceláři, postupně se však k administrativnímu úvazku přidávaly úkoly pedagogické, a to nejprve ve formě oprav písemných prací a asistence při výuce, od roku 2014 však také formou vlastní výuky předmětu.

Od roku 2014 jsem učil předměty Literatura Starého zákona, Literatura Nového zákona, Genesis, Korintské listy a Úvod do výpočetní techniky. V letním semestru 2018 mi přibývají Kniha Skutků a Principy výkladu Bible. S narůstajícím pedagogickým úvazkem přichází i potřeba dalšího vzdělávání, kterou jsem adresoval nejprve úspěšným magisterským studiem na CTS v letech 2014–2017 a nyní i postupně realizovaným přihlášením se k doktorskému studiu. Za zmínku stojí i mé přijetí za člena externí fakulty Global University v srpnu 2018, kde jsem zatím dosáhl ranku „instruktora“, jemuž je povoleno vyučovat předměty biblické a systematické teologie.

Pokud jde o mé plány do budoucna, mám v úmyslu setrvat na VOŠMT a dále se zapojovat do rozvoje formální akademické stránky jako učitel a jako administrátor akademické agendy. Ačkoli na škole tohoto formátu zatím nelze očekávat plný pedagogický úvazek (21 vyučovacích hodin týdně), předpokládám, že se v budoucnu budu postupně odklánět od administrativy VOŠMT a ponechám si jen administrativu Global University (distančního vzdělávání) a výuku, popř. budu vypomáhat v jiných oblastech, kde nastane potřeba (zejm. knihovna a IT). Cítím tedy potřebu prohlásit, že pokud to nebude naprosto nevyhnutelné, pak se nehodlám ucházet o pozici v managementu školy. Toto mé dlouhodobé přesvědčení se může změnit, avšak za současných okolností platí.

V rámci své práce na VOŠMT bych chtěl přispět k biblickému a teologickému vzdělávání ve sborech. Existuje řada dynamických a v jiných ohledech zdravých sborů, které zcela zanedbávají pokročilou výuku svých členů. Pokládám to za nešvar a rád bych takovýmto sborům nabízel relevantní formální i neformální vzdělávání v různých programech nabízených VOŠMT. Již nyní nabízíme vyučování ve sborech šité na míru (<https://vosmt.cz/sbor>), což je branže, kterou rozvíjím a v níž se angažuji. S tímto souvisí služba konzultací, kterou jsem v poslední době několikrát poskytl tam, kde se v místním sboru řešil teologický či hermeneutický problém. Příprava na konzultace je časově náročná, mám ale radost, když se na mne lidé obrací a já mohu relevantně reagovat.

Proč jsem se stal učitelem a proč chci v této profesi setrvat a dále se v ní rozvíjet?

Jde o mé osobní povolání, které jsem poprvé pocítil na konci zimního semestru v prvním ročníku na VOŠMT (čili v lednu 2010). Učitelem biblistiky a teologie nemusí být každý, ale alespoň někdo by jím být měl. Pro mne jde o spojení životní vášně, vyznávané víry a živobytí. Jsem pevně přesvědčen, že učitelské povolání je nesmírně potřebné pro blaho a stabilitu současných letničních sborů a potažmo pro zachování letniční identity.

Jak ale chci pomoci sborům a podílet se na zachování identity? Mou vizí a mým posláním je podnítit ve věřících intelektuální zájem o specifika naší víry, čili jakousi „vášeň“, lásku k teologii. Pokud jde o zmíněnou „letniční identitu“, nejde o věc, u níž bych byl bez názoru, avšak nemyslím si, že můj pohled nebo číkolí jiný by se měl letničnímu hnutí nutit *ex cathedra*. Mým úkolem učitele je spíše probudit v lidech zájem o abstraktní myšlení a o složité hermeneutické problémy, který jim otevře cestu k samostatnému zodpovězení otázek typu „kdo jsme, kam jdeme“. Teologie a biblistika nejsou nepraktické, protože člověka vedou k praktickým závěrům. „Chceš-li změnit člověka“, říkal jeden můj profesor, „změň jeho teologii, protože nikdo se nedokáže dlouhodobě chovat v rozporu s tím, več věří“. Já si ale nekladu za cíl „měnit teologii“, která již v letničních je, ale spíše dát letničním nástroje, aby ji v sobě našli, formulovali a aby nacházeli cesty k jejím projevům. I proto se chci v doktorském studiu zaměřovat na souvislosti biblické hermeneutiky, filosofické hermeneutiky a systematické teologie, neboť právě zde, na pomezí dogmatu a textu, hraje roli zkušenost víry.

Proč si myslím, že doktorské studium je správnou cestou?

Od učitelů na vyšších odborných školách se očekává, že budou mít minimálně magisterské vzdělání. Toho jsem již dosáhl, pročež by se mohlo říci, že dělat si doktorát je již zbytečné. A vsutku, já sám si nemyslím, že doktorské studium je pro studenta a učitele biblistiky a teologie nevyhnutelné. Znalosti potřebné k biblické hermeneutice a osobní sečtělost lze pěstovat i v soukromí či v přípravě na přednášky. Poznal jsem lidi, kteří dosáhli mimořádných znalostí a vnitřního osvětlení i bez formálního vzdělání.

Hodnota, kterou člověku doktorské studium dá, je hodnota mentálního zformování. Jde o trénink kritického myšlení, aby se dokázalo co nejlépe oprostít od kognitivního biasu a sklonu k intelektuální neúplnosti. Tento trénink mi bude ku pomoci v mé současné a budoucí službě, jak ji popisují výše. Nespornou výhodou je také to, že výsledkem studia bude dizertace, která může být užitečná pro místní i globální komunitu letničních.

Informace o studijním projektu včetně jeho přínosu pro církev

Termínem „studijní projekt“ se myslí doktorské studium biblické hermeneutiky na teologické fakultě Vrije Universiteit (tj. „Svobodná univerzita“, dále jen VU) v Amsterdamu. K tomuto studiu bych se rád přihlásil v kalendářním roce 2018 a dokončil jej nejpozději v roce 2024.

VU je velká a uznávaná holandská univerzita, jejíž teologická fakulta se vyznačuje důrazem na pluralitu názorů. Jde o poněkud zajímavou vlastnost s ohledem na fakt, že jejím zakladatelem byl na konci 19. století Abraham Kuyper, který proslul spíše zájmem o reformovanou dogmatiku. Pluralita bývá v konzervativních kruzích nazírána kriticky, protože umožňuje paralelní existenci konzervativních i silně neortodoxních názorů. Zároveň je však prostorem pro upřímné bádání v duchu puritánského hesla „všechna pravda patří Bohu bez ohledu na to, kde ji nalezněš“. Je zde Herman-Bavinckovo centrum pro reformovanou a evangelikální teologii, jehož někteří členové (např. Cornelis van der Kooi, Miranda Klaver) se buď hlásí k charismaticko-letničnímu proudu, nebo o něj projevují vážný profesní zájem. Je zde dále Hollenwegerovo centrum, které se soustředí na výzkum pentekostalismu a podílí se na činnosti sítě Glopent. (Konference Glopentu ve dnech 9.-10. února 2018 se díky podpoře stipendijního fondu RC zúčastním.) Sám ředitel postgraduálního studia Arie W. Zwiep jako novozákonník publikoval několik prací, v nichž debatuje s letničními o lukášské pneumatologii. I můj bývalý spolužák ze CTS, který na VU absolvoval magisterské studium, mi potvrdil, že jde o prostředí přátelské vůči letničním.

Nasnadě je samozřejmě otázka, proč nejít jako letniční studovat přímo k letničním. Zde by se nabízela Alphacrucis College v Austrálii, Bangor University ve Velké Británii / Tennessee, Assemblies of God Theological Seminary v Missouri či Regent University ve Virginii. Zvláště první dvě zmíněné (Alphacrucis a Bangor) jsou pro mne jako pro letničního velmi lákavé! Jelikož však tyto univerzity nejsou na rozdíl od VU sponzorovány státem, byla by celková cena několikanásobně vyšší.

VU však nepokládám za „z nouze ctnost“. Její výhodou je vedle cenové i geografické dostupnosti relativně dobré postavení. Podle serveru Topuniversities.com je celosvětově mezi teologickými fakultami na 7. místě. Dále by se asi nabízela otázka, proč si doktorát nedělat na KETM v Banské Bystrici či na ETF v Praze. Musím uznat, že na těchto školách by bylo studium ještě levnější. Ani tyto možnosti nejsou zcela vyloučeny, musím však podotknout, že VU mne láká daleko více, neboť mne, jak věřím, bude stimulovat především k samostatné práci na dizertaci dle britsko-amerického modelu. Z letniční perspektivy také dlužno podotknout, že na ETF ani na KETM v současnosti, pokud vím, nepůsobí ani jeden profesor, který by se aktivně zajímal o letniční hnutí nebo se v něm dokonce pohyboval, kdežto na VU takoví profesori jsou.

Jak tento projekt prospěje církvi?

Na tuto otázku jsem částečně odpověděl v příloze 2. Zde jen doplním, že na letniční hnutí doléhá určitá krize, již bych stručně popsal asi takto: Letniční a charismatici mají kromě intenzivního (až fyzického!) prožitku víry a důvěrného vztahu s Ježíšem v kostech také silnou potřebu „utíkat do Bible“. Jsme prostě hnutí/denominace Bible. Ale co to znamená? Jak má starověký text souznít s naší současnou zkušeností? Ve třicátých až padesátých letech 20. stol., když v USA AoG procitla a uvědomila si, že pro zachování své identity potřebuje fungující semináře a biblické školy, došlo k „adopci“ letničního hnutí evangelikály. Zdálo se, že jelikož máme zhruba podobné historické kořeny a sdílíme lásku k Bibli, pak bychom měli být také evangelikálové! V tomto duchu se neslo letniční učení druhé poloviny 20. století a po nástupu letničních na akademickou scénu v 70. letech takto působila první generace profesionálních letničních teologů a biblistů: byli to prostě konzervativní evangelikálové s přidanou nálepkou „dar jazyků ano“. S nástupem druhé a třetí generace letničních teologů a biblistů však přišly myšlenky na bilancování výhod a nevýhod manželství letničního hnutí s konzervativním evangelikalismem a řada takovýchto autorů dospěla k názoru, že jde o manželství neplodné. Ne všichni tento názor ale sdílí,

pročež se o výkladu Bible a o teologickém směřování obecně mezi letničními vede intenzivní diskuse. Na jedné straně je konzervativní křídlo reprezentované vlajkovými teology AoG (např. Horton, Fee, Macchia), na druhé straně letniční progresivnějšího charakteru (např. Archer, Yong, Kärkkäinen), kteří chtějí hovořit o „teologii třetího článku” a o filosofické hermeneutice v roli výkladu Bible. Kdesi mezi nimi jsou jakési pokusy o střední cestu (např. Keener), které však zatím způsobují spíše vyostření sporů (viz např. diskusi v Pneuma 39/1–2).

Ve svém doktorském studiu bych chtěl tuto diskusi uchopit a eventuálně do ní vstoupit s návrhem řešení. Když si odmyslíme cizí slova a uměle zkomplikované koncepty, jde v této diskusi o velmi praktické otázky: Jak má letniční číst svou Bibli? Izolovaně a samostatně, nebo v závislosti na autoritě vedoucího či komunity? S učebnicí historie v ruce, nebo s ohledem na aktuální zkušenost? V původních jazycích, nebo v nedoslovném překladu, který lépe vystihuje dynamiku textu? A číst ji vůbec, když s ní pracuje čím dál méně letničních kazatelů a místo textového kázání a biblických hodin přednáší motivační proslovy a prování teambuildingové terapie? (A co by na tom vlastně mělo být špatného?) Je letniční zkušenost jen jakousi nástavbou na dědictví reformace, nebo je to cosi tak silného samo o sobě, že by to mělo usilovat o paralelní existenci s protestantským, katolickým a pravoslavným křesťanstvím? A jak by každá možná odpověď na tuto otázku mohla ovlivnit to, jak čteme Bibli a jak zakoušíme svou víru?

To jsou otázky, které bych rád ve své dizertaci adresoval. Konkrétní studijní cesta však bude upřesněna až během mé diskuse s případným školitelem v první fázi mé práce. Přesnějších kontur můj výzkum nabude s vytvořením oficiálního návrhu k výzkumu, který bych rád sestavil během jednoho roku od zahájení studia.

Abych však byl i nyní zcela konkrétní v odpovědi na titulní otázku, uvedu v několika bodech, jak mé doktorské studium církvi prospěje:

1. Zkvalitní se výuka mých předmětů na VOŠMT, která plní zájmy na vzdělávání duchovních pracovníků církve.
2. Doktorský stupeň vzdělání mi za splnění jistých dalších podmínek v budoucnu umožní stát se jedním z garantů bakalářského studia na VOŠMT akreditovaného MŠMT. To by zcela jistě vedlo ke zkvalitnění vzdělávání duchovních pracovníků.
3. Jako zaměstnanec VOŠMT budu schopen lépe reagovat na výzvy ve svém oboru a poskytovat konzultace či formulovat odborná stanoviska, bude-li jich potřeba.
4. Případná dizertace by byla psána v angličtině. Je samozřejmé, že tato okolnost by značně ztížila její publikaci pro potřeby českých letničních. Jsem proto nakloněn předběžně jednat o přípravě odlehčené verze v češtině.

A tak dále, a tak podobně 😊. V tomto textu jsem se pokusil vyjádřit své odhodlání a svou konstruktivní snahu nejen o své další studium, ale i o příspěvek k budování letničního hnutí v České republice. Doufám, že se mi to podařilo a přeji komisi prozíravost při rozhodování.

<https://selah.cz/nezarazene/takovy-recap-toho-vseho/>